

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2019

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.1.2019

Sisällysluettelo

Kasvun ja oppimisen palvelualue Käyttösuunnitelma 2019 materiaali:	1
Avainprosessien toimintaympäristöjen kuvaus, toiminnan painopisteet sekä toiminnalliset tavoitteet	
• Varhaiskasvatuspalvelut	1
• Perusopetus- ja nuorisopalvelut	5
• Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	12
• Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	17
Tuloslaskelmat avain- / palveluprosesseittain	20
Mittarit ja suoritteet	23
Henkilöstösuunnitelma	25
Taiteen perusopetuksen avustukset	26
Investoinnit	
• Investointiosan erittely	27
Talousarvion sitovuus	28

Varhaiskasvatuspalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta ja nostavat järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstön ja uusien tilojen myötä.

Asukasmäärän kasvaessa palvelun tarve lisääntyy kaikissa palvelualueen palveluissa, mutta kasvu on alueellisesti epätasaista. Vuodelle 2019 kasvun ennustetaan olevan varhaiskasvatuksessa 140 lasta ja kasvun ennustetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Kasvua painottuu erityisesti eteläiselle kaupunkialueelle, mutta kaupungin täydentämisrakentamisen myötä myös muualla keskeisellä kaupunkialueella.

Palveluverkoston päivitetään lapsimäärän muutoksen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Palveluverkoston tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen palvelukulttuurin kehittäminen ja alueiden tarpeet.

Erilaisten tukimuotojen tarve kasvaa ja varhaisen tuen merkitys kasvaa. Tavoite on, että jokaisella yksilöllä on käytettävissä osaamista ja resursseja varhaiseen puuttumiseen ja oikea aikaan tukeen aina tuen tarpeen ilmetessä.

Sähköisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana varhaiskasvatusta, opetusta ja oppimista lisääntyy. Tavoitteena on, että lapset/oppijat ovat digitaitoisia ja heillä on yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilökunnan digiosaamista päivitetään jatkuvasti.

Lasten ja nuorten kansainvälistyminen lisääntyy ja henkilöstö verkostoituu kansainvälisesti. Maahanmuuttajille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia. Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi tarvitaan panostusta englannin kieliseen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Kansainvälisen päiväkodin ja koulun suunnittelu käynnistetään.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkoston ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Päivityksessä hahmotetaan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta aikaisempia selvityksiä laajemmasta näkökulmasta. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistetään.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän kasvuun vaikuttaa asukasmäärän kasvun lisäksi huoltajien työ- ja opiskelumahdollisuudet, osallistumisastetta nostaa myös maksujen aleneminen. Työelämän muutokset lisäävät iltaja viikonloppuhoidon sekä vuorohoidon kysyntää. Yksityisen päivähoito-osuus palvelutuotannosta on kasvanut joka vuosi ja sen osuutta linjataan palveluverkostoeselvitystyön yhteydessä.

Käynnistetään varahenkilöjärjestelmän pilotointi. Varahenkilöstöön kuuluu 8 lastenhoitajaa. Pilotointia varten luodaan keskitetty varausjärjestelmä yhdessä perusopetuksen kanssa.

Vuonna 2019 valmistuu Hiltulanlahden päiväkotijärjestelmä ja koulurakennus sekä Kuikkalammen ja Nilsin päiväkodit. Länsirannan koulun ja päiväkodin rakentaminen käynnistyy.

Varhaisen puuttumisen lähtökohtana on, että resurssit ovat riittävät ja henkilöstöllä on tarvittava osaaminen oikea-aikaiseen ja oikein kohdennettuun tukemiseen. Tämä edellyttää lisäresursointia koulukuraattoreiden ja koulupsykologien lisäämiseen, henkilöstön täydennyskoulutukseen, erityisluokkien määrään sekä konsulttiosuuteen.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen arkea ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Tieto- ja viestintäsuunnitelmissa hyväksytyt tavoitteet toteutetaan resurssien puitteissa.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin kasvamista, oppimista ja opetusta edistäviin verkostoihin. Integroidutaan aikaisempaa paremmin paikalliseen lähiyhteisöön (yritykset, kolmas sektori, asukasyhdistykset ym.). Innovaatioita ja uuden kehittämistä edistetään kokeilukulttuurilla.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö- suunnitelma	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	Eläköitymisarvio
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	KS
	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	2019 henkilöä
Varhaiskasvatuspalvelut	1 082,3	1 100,7	18,4	-32 976	-34 467	-1 491	16

Htv-kasvuennuste perustuu lapsimäärän kasvuun.

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

	Tammi-syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Päiväkotihoido ja esiopetus	19,6	17,3	-2,3
Perhepäivähoito	21,9	19,4	-2,5
Varhaiskasvatuksen tukipalvelut	25,0	22,1	-2,9

Henkilöstön kehittäminen

Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset asettavat vaatimuksia henkilöstön osaamiselle. Toiminnasta lähtevät osaamistavoitteet määritellään henkilöstösuunnitelmassa ja viedään työntekijätasolle kehityskeskusteluissa, joita voidaan käydä työntekijä- tai tiimikohtaisesti.

Työhyvinvointisuunnitelmat laaditaan yksittäin ja niiden toteutumista seurataan ja tehtyjä toimenpiteitä arvioidaan osana toiminnan ja talouden seurantaa.

Kaupungin keskitetyssä koulutuksessa painopistealueina ovat uuden Office-ympäristön koulutukset sekä esimiehille suunnatut työhyvinvoinnin edistämisen ja esimiestyön vahvistamiseen liittyvät koulutukset mm. KVTES:n sisältöön ja tulkintaan liittyvät koulutukset.

2. HYVINVOIVA KUOPIO
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Päiväkotien ja koulujen tilat ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä. Em. tilojen ulkopuolinen käyttö lisääntyy. Hyvin varustellut koulujen pihat ovat osa oppimisympäristöä.	Asiakkuusjohtaja
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Tiivistetään kumppanuutta järjestöjen kanssa.	Pienet lapset liikkeelle -toimintamalli on opinnäytetyönä arvioitu. Vuonna 2019 lähdetään varhaiskasvatuspalveluissa toteuttamaan arvioinnin kehittämistoimenpiteitä.	Palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen uusi toimintamalli on otettu käyttöön, ollaan mukana lapsiperhepalveluiden kehittämistyöryhmissä (Lape).	Esimiehet

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	Uudessa varhaiskasvatuslaissa korostuu entisestään lasten ja vanhempien osallisuus ja sitä lähdetään kehittämään arvioinnin pohjalta. Toteutetaan asiakastytytyväisyysmittaus.	Palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Osa yhteisistä kokouksista ja koulutuksista Skypen ja webinaarien avulla.	Esimiehet
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen ilta- ja yökäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Päiväkoti-, koulu- ja nuorisotilat ovat helposti ja nykyistä laajemmin asukkaiden ja järjestöjen käytettävissä.	Esimiehet

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Osallistutaan moniammatillisen työn kaupunkitasoihin kehittämistoimiin ja Lape-työhön.	Esimiehet
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden toteutumista arvioidaan. Työnohjaus mahdollistetaan tarvittaessa kaikille työntekijöille. Osa päiväkodeista ja kouluista ja mukana kaupunkitasoisessa työhyvinvointihankkeessa. Kehitetään ja kokeillaan erilaisia hyvinvointipalveluja.	Esimiehet

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Viedään varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen digitalisointia suunnitelman mukaisesti eteenpäin. Kaikissa yksiköissä toteutetaan LEAN-ajattelua toiminnan suunnittelussa ja kehittämistyössä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaihtokukset yms.).	Ollaan mukana kehittämässä lapsivaihtokusten arviointia.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Ollaan mukana LAPE-, LANU- ja LANUPE -työssä suunnittelemassa oppimisen ja kasvun tuen palveluiden sujuvuutta.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Taloutta seurataan säännöllisesti yhdessä taloushallinnon asiantuntijoiden kanssa ja pyritään aktiivisesti löytämään tuottavuutta ja taloutta parantavia toimenpiteitä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

Perusopetus ja nuorisopalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa.

Vuonna 2019 perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan 130 oppilaalla ja kasvun ennustetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Kasvu näkyy myös nuorisopalveluissa. Kasvu painottuu erityisesti eteläiselle kaupunkialueelle, mutta kaupungin täydentämiskäytön myötä kasvua on myös kaupungin keskustassa ja sen lähialueella. Perusopetuksessa oppilasmäärän kasvua eteläisen alueen lisäksi varsinkin keskusta-alueella ja Rajala – Länsi-Puijo -alueella. Alueiden tarveselvitykset tehdään yhdessä varhaiskasvatuksen tarveselvitysten kanssa. Palveluverkostoa päivitetään lapsi- ja oppilasmäärän muutoksen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Nuorisopalveluissa kasvua on eniten eteläisellä alueella. Kasvava lasten ja nuorten määrä edellyttää myös nuorisopalveluiden toiminnan lisäämistä.

Erilaisten tukimuotojen tarpeen kasvuun pyritään vaikuttamaan oikea-aikaisella ja riittävällä puuttumisella, jottei oppilaiden ja perheiden haasteet pääse komplisoitumaan aiheuttaen tarvetta kalliimpiin korjaaviin tukitoimiin. SOTEn tarjoamien tukitoimien mahdolliseen siirtymiseen maakuntien vastuulle varaudutaan muun muassa osallistumalla aktiivisesti perhekeskusten suunnitteluun, kehittämällä ja pilotoimalla monitoimijaisia tiimityömallia sekä sivistyskunta-agenttihankkeella.

Nuorten yhteiskuntatakuun toteutumista ja nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Etsivän nuorisotyön ja Ankkuri-tiimin havaintojen mukaan yhä nuorempien päihteiden käyttö on lisääntynyt Kuopiossa.

Digitaalisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana opetusta ja oppimista lisääntyy. Tavoitteena on, että digitaaliset laitteet ovat luonteva oppimisen väline, jolloin kaikki saavat riittävät ja yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Jokainen opettaja ja opettaja toteuttaa osan opetuksesta ja oppimisprosessista tieto- ja viestintäteknologia tuella. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi huolehditaan siitä, että käytössä on riittävä määrä laitteita ja henkilökunnan digitaalisten välineiden koulutusta ja käyttöönottoa tuetaan jatkuvasti. Nuorten vapaa-ajan digitalisoituminen vaatii nuorisopalveluilta työn suuntaamista digitaalisten nuorisopalveluiden kehittämiseen enenevässä määrin.

Perusopetus ja useat koulut jatkavat tiivistä yhteistyötä Shanghai-Pudongin kanssa ja lisäksi koulut osallistuvat aktiivisesti omiin kansainvälisiin ja kansallisiin verkostoihin. Tavoitteena on, että jokaisessa koulussa on kansallista ja kansainvälistä yhteistoimintaa. Nuorisopalvelut toimivat aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa ja järjestää nuorisovaihtoja Saksaan, Irlantiin ja Venäjälle.

Maahanmuuttajille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia, joista yhtenä painopisteenä perusopetuksessa on maahanmuuttajien ohjaus sopivimman koulupolun löytämisessä. Lisäksi tulee turvata maahanmuuttajien koulupolun jatkuvuus perusopetuksessa ja toisella asteella sekä siirtymien sujuvuus oppilaan ja koulun näkökulmasta. Maahanmuuttajaopetuksen koordinoiminen, suunnittelun ja kehittämisen parissa toimii koordinaattori 50% työajalla. Nuorisotiloilla kokoontuu useita maahanmuuttajaryhmiä. Ryhmien tavoitteena on muun muassa yhteisöllisyyden ja oman kulttuurin ylläpitäminen.

Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi tarvitaan panostusta englanninkieliseen perusopetukseen. Kansainvälisen koulun selvitys käynnistetään keväällä 2019.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkoston ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Päivityksessä hahmotetaan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta aikaisempia selvityksiä laajemmasta näkökulmasta.

Karttulan Kissakuusen koulu ja monipalvelukeskus otettiin käyttöön 1.8.2018. Kiinteistön tiloissa toimii yhteinäiskoulun lisäksi varhaiskasvatus, nuorisopalvelut, kirjasto ja kansalaisopisto. Yhteistoiminnan kehittäminen on vuoden 2019 keskeinen kehittämiskohde.

Hatsalan koulun suunnittelu on edennyt tarvesuunnitteluvaiheesta hankesuunnitteluvaiheeseen. Hankesuunnittelussa otetaan huomioon koulun kiinteistön mahdollisuudet tukea Hatsalan alueen liikuntapalveluita ja muiden toimijoiden, kuten kansalaisopiston, tarpeita. Koulun suunnittelun keskiössä on nuorten ja koko kouluyhteisön hyvinvointi ja sen kehittäminen.

Hiltulanlahden koulun 1. vaihe otetaan käyttöön 1.8.2019. Kiinteistöön tulee koulun lisäksi myös varhaiskasvatus.

Länsirannan koulun rakennustyöt alkavat nykyisen Kaislastenlahden koulun tontille. Kaislastenlahden koulu siirtyy väistötiloihin 1.8.2019 alkaen uuden Hiltulanlahden koulun tiloihin. Länsirannan koulu valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä, jolloin uuden koulun tiloihin siirtyy Kaislastenlahden koulun oppilaiden lisäksi myös Rytlyn ja Hirvilahden koulujen oppilaat. Koulun yhdistettiin hallinnollisesti 1.8.2018 alkaen.

Eteläisen alueen oppilasmäärän kasvu näkyy erityisesti Pirtin koulun oppilasalueella. Pirtin koulun tarveselvityksessä tarkastellaan Pirtin koulun lisätilan tarvetta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti 18.12.2018 koillisen maaseutualueen perusopetuksen palveluverkon tarkastelun pohjalta Riistaveden alueen koulun ja palvelukeskuksen tarveselvityksen käynnistämisestä välittömästi.

Nuorisotyön ja toiminnan lähtökohta on asuinalue. Nuorisopalvelut tiivistää yhteistyötä koulujen kanssa tilojen käytöstä nuorten vapaa-ajalla ja osallistuu omalla panoksellaan opetussuunnitelman toteuttamiseen. Ryhmytyksiin, erityisluokka- ja välituntitoimintaan liittyvä yhteistyö jatkuu ja laajenee.

Eteläiselle alueelle lisättiin yksi nuorisonohjaajan tehtävä vuonna 2018 ja marraskuussa 2019 eteläiselle alueelle lisätään kaksi nuorisonohjaajaa uuteen Kuikkalammen päiväkodin yhteydessä olevaan nuorisotilaan.

Erilaisten tukimuotojen tarve ja varhaisen tuen merkitys kasvaa. Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi 17.4.2018 Kuopion kaupungin perusopetuksen kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelman 2018 – 2025. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on lähikoulu, joka pystyy tukemaan kaikkia alueensa oppilaita aina, kun se on oppilaan edun mukaista. Tavoite pyritään saavuttamaan siten, että jokaisella koululla on käytettävissä osaamista ja resurssia varhaiseen puuttumiseen ja oikea-aikaiseen tukeen aina tuen tarpeen ilmetessä.

Vuonna 2019 oppilaiden saamaa tukea kehitetään muun muassa kouluttamalla luokan- ja aineenopettajia neuropsykiatrisiksi valmentajiksi sekä tarjoamalla koulutusta oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseen koko henkilöstölle. Koulutus pyritään järjestämään koko opetus- ja nuorisopalvelujen henkilöstöä velvoittavana koulutuksena.

Kuopion eteläiselle alueelle perustetaan profiloitunut erityisluokka tukemaan erittäin vaikeasti psyykkisesti oireilevia ja haastavasti käyttäytyviä oppilaita. Konsultaatiota ja monitoimijuutta lisätään muuan muassa aloittamalla monitoimijaisen tiimimallin pilotointi Saarijärven, Inkilänmäen ja Männistön alueella asuville lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen. Lisäksi sairaalaopetuksen tarjoamaa konsultaatiota lisätään aloittamalla jalkautuvan koulunkäynninohjaajan pilotointi. Tasa-arvohankerahoituksella pilotoidaan joustavia opetusjärjestelyjä hyödyntäviä malleja. Tavoitteena on luoda Kuopioon toimintatapa, jolla vahvistetaan koulupudokkaiden ja paljon poissaolevien oppilaiden kiinnittymistä perusopetukseen ja tuetaan peruskoulun loppuun suorittamista.

Etsivän nuorisotyön resursseja kohdennetaan runsaasti päihteitä käyttävien nuorten kanssa tehtävään työhön. Ankkuri-tiimin nuorisonohjaajan, poliisin ja sosiaalityön tiivis yhteistyö koulujen kanssa jatkuu vuonna 2019.

Nuoret, joilla on vaara jäädä perusopetuksen jälkeen ilman koulutuspaikkaa tai jotka keskeyttävät toisen asteen opiskelun, ohjataan etsivän nuorisotyön ja muiden toimijoiden kanssa ajoissa tarvittavien tukipalvelujen piiriin. Toiminnassa korostuu nuorten osallisuus ja toimijuus, ohjaajien jalkautuminen lähioihin, pienryhmätöiminta ja varhainen puuttuminen.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen, oppijan ja opettajan arkea, ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelman (2016 - 2020) mukaisesti perusopetuksen laitekantaa kasvatetaan kohti tavoitetta, jonka mukaan jokaisessa koulussa on vähintään yksi laite kahta oppilasta kohti. Perusopetuksen oppilaiden yhdenvertaisten digitaalisten taitojen tukemiseksi otetaan käyttöön digitaitokalenteri, jossa määritellään vähimmäistaidot, mitä kullakin vuosiluokalla tulee opetella.

Nuorisopalveluissa tavoitteena on digitaalisen median ja teknologian aktiivinen, tehokas ja turvallinen käyttö. Kehittämistyötä tehdään mm. yhdessä kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkoston ja Savon Po1nt-verkoston ja osaamiskeskus Verken kanssa. Kehittämistyössä on ollut painopisteenä pelillisuus sekä chat-palvelukokonaisuus, joka sisältää verkkovälitteisen läksytukipalvelun ja tekoälyä hyödyntävän asiakaspalveluchatin. Vuonna 2019 otetaan käyttöön valtakunnallinen Logbook -laadullinen nuorisotoiminnan tilastointijärjestelmä.

Koulutuspoliittisen ohjelman ja kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan perusopetuksen laatu- ja kehittämistyön vuosikellon mukaisesti. Arviointi perustuu koulujen lukuvuosisuunnitelmista saatua tietoon, kouluikkunasta saatavaan tilastotietoon, erilaisista kyselyistä (Karvi, OPEKA, ROPEKA, OPPIKA, kouluterveyskysely) saatavaan tietoon, täydennyskoulutustietoihin sekä oppilas- ja rehtorikyselyistä saatavaan tietoon. Koulutuspoliittisen ohjelman ja kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista esitellään kasvun ja oppimisen lautakunnalle.

Kunta- ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat ja tuntijako ovat käytössä koko perusopetuksessa, kun opetussuunnitelma ja tuntijako otetaan käyttöön myös 9. luokalla 1.8.2019 alkaen. Toinen merkittävä muutos tuntijakoon on ensimmäisen vieraan kielen eli A1-kielen opiskelun varhentaminen alkavaksi peruskoulun ensimmäisen vuoden keväällä. Varhaisempi kieltenopetus tulee koskemaan kaikkia 1.-luokkalaisia 1.1.2020 alkaen. Varhentamiseen käytettävät vuosiviikkotunnit, 1 tunti ensimmäisen luokan keväälle ja 1 tunti toiselle luokalle, lisätään tuntikehykseen. Kuopiossa varhennettu A1-kielen opetus alkaa kaikilla kouluilla jo vuonna 2019. A1-kielen opetuksen varhentaminen ja kielten tuntijakomuutokset lisäävät kielen opetusta vuosiluokilla 1 – 6 ja vähentävät sitä vuosiluokilla 7 – 9.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Perusopetus osallistuu aktiivisesti erilaisiin kaupungin strategisia painopisteitä tukeviin kehittämishankkeisiin, joissa luodaan ja kokeillaan uusia pedagogisia ja digitaalisia toimintamalleja. Hankkeisiin osallistetaan toimijoita yli hallintokuntien ja hankkeissa tehdään yhteistyötä erityisesti Pohjois-Savon kuntien kanssa mutta myös valtakunnallisesti.

Koulut osallistuvat kansainvälisten, kansallisten ja kaupunkikohtaisten hankkeiden myötä oppimista ja opetusta tukeviin verkostoihin. Yhteistyö lähiyhteisön kanssa on yksi lukuvuoden painopistealueista. Lisäksi koulutuspoliittisessa ohjelmassa linjataan, että jokaisella koululla on tiimi- tai yhteisopettajuus käytössä.

Liikkuva koulu –toiminta on osa koulujen vakiintunutta toimintaa. Hankerahoituksella on palkattu tuntiopettaja vahvistamaan pedagogiikan toiminnallisuutta. Liikunnallista nuorisotyötä tehdään kaikissa nuorisotiloissa.

Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksilla järjestetään useita kymmeniä lasten ja nuorten erilaisia harrastuskerhoja kouluilla ja nuorisotiloissa. Syksyn 2019 aikana pilotoidaan harrastuspassia jollekin ikäluokalle yläkouluissa.

Perusopetuksessa käynnistetään varahenkilöjärjestelmän pilotointi. Varahenkilöstöön kuuluu yhteensä kahdeksan opettajaa ja kolme koulunkäynninohjaajaa. Pilotointia varten luodaan keskitetty varausjärjestelmä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö- suunnitelma							Eläköitymisarvio
	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	KS
	2018 htv	2019 htv	2018/2019 htv	2018 1 000 €	2019 1 000 €	2018/2019 1 000 €	2019 henkilöä
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1 096,5	1 112,5	16,0	-47 899	-49 310	-1 411	26

Htv-kasvuennuste perustuu oppilasmäärän kasvuun.

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

	Tammi-syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Perusopetuspalvelut	11,8	10,4	-1,4
Nuorisopalvelut	21,3	18,8	-2,5

Henkilöstön kehittäminen

Toiminnasta lähtevät osaamistavoitteet määritellään henkilöstösuunnitelmassa ja viedään työntekijätasolle kehityskeskusteluissa, joita voidaan käydä työntekijä- tai tiimikohtaisesti.

Perusopetuksessa kokeillaan kehityskeskustelujen korvaamista ja täydentämistä kattavammalla ja jatkuvasti työtä tukevalla Vincit LaaS -pilotoinnilla. Vincit LaaS on itsensä johtamisen tueksi kehitetty uudenlainen työkalu. Järjestelmän kautta rehtori ja opettaja voi tilata mm. johtamiseen, työarkeen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita.

Työhyvinvointisuunnitelmat laaditaan yksioitain ja niiden toteutumista seurataan ja tehtyjä toimenpiteitä arvioidaan osana toiminnan ja talouden seurantaa.

Viisi peruskoulua osallistuu Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan yhteiseen työhyvinvointihankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on edistää työhyvinvointia ja vähentää sairauspoissaoloja.

Perusopetus- ja nuorisopalveluissa sekä lukiokoulutuksessa osaamisen kehittämisessä noudatetaan hyväksytyn koulutuspoliittisen ohjelman sekä kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelman ja nuorisopalvelujen toimintaohjelman linjauksia. Perusopetuksessa painopisteenä on muuan muassa tiimi- ja yhteisopettajuuden kehittäminen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen digitaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämisessä osana opetusta. Opetushenkilöstöä tuetaan koulukohtaisten tutoropettajien ja kiertävien mentor-opettajien avulla digitaalisten välineiden pedagogisessa hyödyntämisessä ja luontevassa nivomisessa osaksi jokapäiväistä oppimista. Myös oppilaita osallistetaan kouluyhteisön digitaalisen osaamisen kehittämiseen digitutoripilastoinnin kautta. Kaupunkimaisen nuorisotyön osaamiskeskuksen (Kanuuna) koulutukset ja verkostot tukevat osaamisen kehittämistä.

Perusopetuksen ja nuorisopalvelujen henkilöstö osallistuu aktiivisesti kaupungin keskitetyssä koulutuksessa painopistealueina oleviin uuden Office-ympäristön koulutuksiin sekä esimiehille suunnattuihin työhyvinvoinnin edistämisen ja esimiestyön vahvistamiseen liittyviin koulutuksiin.

Perusopetuksen täydennyskoulutuksen painopistealueina ovat monialaiset oppimiskokonaisuudet, laaja-alainen osaaminen, oppimisvaikeuksien tunnistaminen ja moniongelmaisen oppijan kohtaaminen. Lisäksi haetaan valtionavustusta toimintakulttuurin kehittämiseen, hyvinvoinnin edistämiseen ja oppimisen tukeen liittyviin koulutuksiin.

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopiossa on digitaitavat koululaiset. Digitaalisuus edistyy perusopetuksessa ja lukioissa.	Perusopetuspalveluissa tavoitteeseen 1 pää-telaite/2 oppilasta pyritään. Jokainen opet-taja/oppija toteuttaa osan opetuksesta/op-pimisprosessistaan digitaalisesti. Opettajien keskimääräinen osaamistaso on kansallisen keskiarvon yläpuolella.	Perusopetuspääl-liköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Päiväkotien, koulujen ja nuorisopalvelujen ti-lat ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä. Em. tilojen ulkopuolinen käyttö li-sääntyy. Hyvin varustellut koulujen pihat ovat osa oppimisympäristöä ja toimivat alu-een lähiliikuntapaikkoina.	Perusopetuspääl-liköt ja nuoriso-pääliikkö
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisäänty-nyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Tiivistetään kumppanuutta järjestöjen kanssa.	Kaikki perusopetuksen koulut ovat mukana Liikkuvassa koulussa. Vahvistetaan toimin-nallista oppimista. 7-18 -vuotiailla tavoitteena 1-2 tuntia reipasta liikuntaa päivässä ja yhtä-jaksoista istumista korkeintaan 2 tuntia. Syksyn 2019 aikana pilotoidaan harrastus-passia jollekin ikäluokalle yläkouluissa. Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksilla järjestetään useita kymmeniä lasten ja nuor-ten erilaisia harrastuskerhoja kouluilla ja nuorisotiloissa Liikunnallista nuorisotyötä tehdään kaikissa nuorisotiloissa viikoittain useita tunteja	Perusopetuspääl-liköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiper-heet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	Perusopetuksessa palveluohjaus ja monitoi-mijaiset tiimit varmistavat oikea-aikaisen ja riittävän tuen. Toteutetaan kolmiportaisen tuen suunnitelmaa. Monitoimijaisen tiimityön kokeilu Inkilän-mäen, Saarijärven ja Männistön alueella Varhaiseen tukeen liittyvää kosulutusta koko opetushenkilöstölle Kohdennetut NEPSY-valmentaja-koulutuk-set ja ART-koulutukset alkavat kolmiportai-sen tuen kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Perusopetuspääl-liköt

	Sivistyskunta-agenttihanke tukee osallistumista LAPE-keskusten kehittämiseen Turvataan jokaiselle perusopetuksen päättäneelle toisen asteen opiskelupaikka. Etsivä nuorisotyö tavoittaa koulupudokkaat ilmoitusten ja jalkautuvan työn kautta. Nuorisopalvelujen järjestämä toiminta perustuu laajaan ennaltaehkäisyyn ja päihitteettömyyteen	
--	---	--

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Mahdollistetaan kaikille peruskoulun päättävillä kuopiolaisille nuorille työkokemuksen hankkiminen kesätyösetelin avulla.	Yrityksille, järjestöille ja perusopetuksen 9.-luokkalaisille tehostetaan kesätyösetelin markkinointia.	Nuorisopäällikkö
Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksu pienenee.	Nuorisopalvelut tarjoaa harjoittelu-, työssäoppimis- ja työkokeilupaiikkoja ja osa-aikaisia kausityöpaikkoja.	Nuorisopäällikkö

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	Kaikissa kouluissa oppijat voivat vaikuttaa opetuksen suunnitteluun ja koulun arkeen. Kuopion nuoret vaikuttajat -kehittämishanke nuorisovaltuuston ja lastenparlamentin toiminnan alueellistamiseen.	Perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö, rehtorit

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Osa yhteisistä kokouksista ja koulutuksista Skypen ja webinaarien avulla.	Opetusjohtaja, perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Päiväkot-, koulu- ja nuorisotilat ovat helposti ja nykyistä laajemmin asukkaiden ja järjestöjen käytettävissä.	Perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö, rehtorit

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamon" kautta.	Johtamista tuetaan täydennyskoulutuksella. Monitoimijaista tiimimallia pilotoidaan Inkilänmäen, Saarijärven ja Männistön alueella	Opetusjohtaja, perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	- Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden toteutumista arvioidaan. - Työnohjaus mahdollistetaan tarvittaessa kaikille työntekijöille. - Osa kouluista on mukana kaupunkitasoisessa työhyvinvointihankkeessa. - Varahenkilöjärjestelmää pilotoidaan 1.8.2019 alkaen. - VincitLaAs-järjestelmän kautta rehtori ja opettaja voivat tilata mm. johtamiseen, työarkeen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita - Kehitetään ja kokeillaan erilaisia hyvinvointipalveluja.	Opetusjohtaja, perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Kaikissa yksiköissä toteutetaan LEAN-ajattelua toiminnan suunnittelussa ja kehittämissuunnitelmassa.	Opetusjohtaja, perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaihtokutukset yms.).	- Vuonna 2019 otetaan käyttöön valtakunnallinen Logbook -laadullinen nuorisotoiminnan tilastointijärjestelmä. - Ollaan mukana kehittämässä lapsivaikutusten arviointia.	Nuorisopäällikkö, perusopetuspäälliköt
Maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeisen organisaation ja toimintatavan rakentaminen etenee. Varmistetaan, että muutos henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuu jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Ollaan mukana LAPE-, LANU- ja LANUPE -työssä suunnittelemassa oppimisen ja kasvun tuen palveluiden sujuvuutta. Sivistyskunta-agenttihankkeella pyritään varmistamaan sivistystoimen tarpeiden huomiointi SOTE uudistuksessa	Perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Talouden seurantaa tehdään säännöllisesti, koulutetaan/opastetaan vastuuhenkilöt toiminnan suunnittelussa/toteutuksessa huomioidaan talouden reunaehdot.	Opetusjohtaja, perusopetuspäälliköt, nuorisopäällikkö
Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmia valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.	Palveluverkoston jatkuva tarkastelu sekä tarve- ja hankeselvitykset.	Opetusjohtaja

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion kaupungin koulutuspoliittisen ohjelman toimeenpanoa jatketaan ja sen painopistealueiden, tavoitteiden toteutumista mittaavia määritteitä kehitetään 2019 aikana. Kuopiolaisessa opetuksessa yhdessä oppiminen ja kasvaminen sekä opiskelijoiden omien vahvuuksien tunnistaminen ja kehittäminen ovat keskiössä. Lukiokoulutuksen markkinointia kehitetään yhtenä Kuopion kaupungin vetovoimaisuustekijänä #haelukioon brändin alla.

Kuopion lukioverkossa toimii vuonna 2019 neljä päivälukiota ja aikuislukio kaupunkialueella sekä lukiot Nilsiässä ja Juankoskella. Nilsiän ja Juankosken lukioiden yhteistoimintaa tiivistetään ja kehitetään digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatavuuden turvaamiseksi alueella. Koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteena on keskustan alueella kahden kampuksen malli. Yleislukio-opetuksen lisäksi Kuopion lukiot tarjoavat monipuolista erikoislukio-opetusta: Kuopion klassillisen lukion urheilulinja, Kuopion Lyseon lukion IB-linja (International Baccalaureate) ja Kuopion taidelukio Lumitin musiikin, tanssin ja ilmaisutaidon linjat. Kallaveden lukiossa on kansainvälisen liiketoiminnan linja ja Nilsiän lukiossa toimii alppikoulu.

Kuopion taidelukio Lumitin suunnittelu etenee 2019 vuoden aikana, jolloin sen pedagogisiin oppimisympäristöratkaisuihin tehdään perusratkaisut yhteistyössä kaikkien toimijoiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään lukion erikoislinjojen oppimisympäristöihin sekä digitaalisen oppimisen muuntuviin tilaratkaisuihin.

Lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrä kasvoi vuonna 2018 edellisvuodesta yli sadalla hakijalla. Ensisijaisia hakijoita oli 184 enemmän kuin aloituspaikkoja. Kaupunkilukioiden keskiarvorajaksi muodostui 7,58. Keskiarvo on valtakunnallisessa vertailussa korkea. Kuopion lukioiden aloituspaikkoja lisättiin kerta-luonteisesti vuoden 2019 yhteisvalintaan 22 paikalla, sillä Kuopion kaupungin perusopetuksen yhdeksäsluokkalaisten määrä on kevään 2019 yhteishaussa 163 oppilasta edellistä vuotta suurempi. Lukiopaikka turvataan edelleen noin 52 %:lle perusopetuksen päättävistä kuopiolaisista nuorista.

Koululainsäädäntö edellyttää koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten välistä yhteistyötä. Kuopion lukiokoulutuksessa yksiköiden välinen yhteistyö jatkuu vahvana, samoin toisen asteen ammatillisen ja lukiokoulutuksen välinen yhteistyö sekä erityisesti korkeakouluyhteistyö.

Lukiokurssien yhteistarjonta ja sähköinen kurssitarjotin mahdollistavat kurssien saatavuuden ja resurssien järkevän käytön oppiaineissa, joissa valintamäärät ovat pienet. Samanaikaisesti tehostetaan henkilöstöresurssin yhteiskäyttöä ja kehitetään monimuoto-opetusta lukioiden aineryhmien yhteistyön tukemisella.

Toisen asteen yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen kanssa (kaksoistutkinto) vastaa Kallaveden lukio ja Kuopion aikuislukio. Kaksoistutkinto-opiskelijoiden suorittamien kurssien määrä on vähentynyt ja lukuvuoden 2018–2019 alkaen kaksoistutkinto-opiskelijat suorittavat lukiokursseja lähinnä vain niissä aineissa, joissa he osallistuvat ylioppilastutkinnon kokeisiin.

Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen ja sen hengen mukaisia uusia pedagogisia opetusmalleja kehitetään laadukkaalla opettajien täydennyskoulutuksella sekä erillisellä resursoinnilla. Samaan aikaan 2019 vuoden aikana valmistaudutaan seuraavan 2021 opetussuunnitelman perusteiden valmisteluun ja paikallisen opetussuunnitelmatyön käynnistämiseen.

Opetusteknologian /tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen osana lukiopedagogiikkaa ja digitaalinen ylioppilastutkinto on keskeinen toimintaympäristön muutos. Vuonna 2019 kaikki tutkinnon kokeet suoritetaan digitaalisena. Langattoman YO-kokeen lupaa haetaan vuoden 2019 aikana ylioppilastutkintolautakunnalta. Opetusteknologian käytön kehittämistä koordinoi Kasvun ja oppimisen palvelualueen ja Istecki Oy:n yhteinen ICT-kehittämisryhmä. Avointa viestintää kehitetään kaikkien osapuolien suuntaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen kehittäminen

Kuopion taidelukio Lumitin suunnittelun aikana kiinnitetään erityistä huomiota opettajien tvt-osaamisen kehittämiseen ja edistetään osaamisen lisääntymisen myötä myös siitä syntyvää opetuskulttuurin muutosta Kuopion lukioissa. Kasvun ja oppimisen palvelualueen ja Istekki Oy:n yhteisen ICT-kehittämisryhmän toimet sekä koulujen omat tukitoimet TVT-pedagogiikan käytön edistämiseksi ovat vuonna 2019 osa opettajien osaamisen kehittämistä. Opettajien osaamisen kehittäminen tehdään tulevaisuuden lukion tarpeita vastaavaksi.

Korkeakouluyhteistyön kehittäminen

Yhteistyö Itä-Suomen avoimen yliopiston Aducaten kanssa on alkanut hyvin ja sen laajamittaisempaa käyttöä tehostetaan lukioden opinto-ohjauksen kanssa. Yhteistyö vastaa hyvin vuonna 2019 käyttöön otettavan uuden lukiolain ja -asetuksen henkeä ja on edelläkävijä valtakunnallisessa lukiokoulutuksen kehittämis-työssä. Korkeakoulupintojen hyväksi lukemisen mahdollisuuksia lukio-opintoihin tehostetaan ja tuetaan näin lukiolaisten motivaatiota ja mahdollisuutta hakeutua oikealle jatko-opintopolulle korkea-asteelle.

Kansainvälisyys / NEST-keskus

Kaupungin strategian mukaisesti kansainvälistyminen on yksi lukiokoulutuksen keskeisiä tavoitteita. Itä-Suomen lukioista maailmalle! -hanke (ESR) päättyi vuoden 2017 lopussa, ja sen aikana perustettu NEST-keskus – Network for Global Excellence on Upper Secondary Education and Training jatkoi toimintaansa vuonna 2018 23:n kunnan ja 33:n itäsuomalaisen lukion piirissä. Keskukseen toimipisteet ovat Kuopiossa, Joensuussa ja Savonlinnassa, ja keskuksessa on ollut 2,5 työntekijää. Tavoitteena oli edistää Itä-Suomen erikoisten lukioden kansainvälisyyttä, kehittää lukioden kv-osaamista sekä tiivistää itäsuomalaisten lukioden yhteistyötä kansainvälisessä toiminnassa. Lisäksi keskus kehittää lukioden yrittäjyyskasvatusta ja työelämäyhteyttä. NEST-keskus toteuttaa vuosina 2018-2019 Itä-suomalaisten pienten lukioden kansainvälistymisosaamisen kehittäminen -hanketta (ESR) sekä jatkaa Opetushallituksen valtakunnallista kansainvälistymisen koordinaatiotoimintaa. Hanke pohjaisen NEST-keskuksen toiminta vakiinnutettiin määräajaksi vuodeksi 2019. Vuonna 2019 mukana toiminnassa on 31 lukiota Itä-Suomesta. NEST-keskuksen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla sekä NEST-keskuksen hallinnoimien hankkeiden kautta tulevalla rahoitusosuudella. Vuonna 2019 keskuksessa työskentelee 2,5 työntekijää.

KUOPION ALUEEN URHEILUAKATEMIA

Vuonna 2019 Kuopion alueen urheiluakatemia toiminnassa on mukana kuusi toisen asteen ja kaksi korkea-asteen oppilaitosta. Yhteistyöstä on lisäksi sovittu Kuopion kaupungin perusopetuksen urheiluluokkien kanssa erillisellä sopimuksella. Toiminta rahoitetaan vuosittaisilla jäsenmaksuilla ja Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä vuosittaisella avustuksella. Tukimuodot valmentautumisen ja opiskelun yhteensovittamiseksi sekä tukipalveluiden tarjoaminen jatkuvat. Vuonna 2019 käynnissä on ESR-rahoitteinen kehittämis-hanke ”Ketterä kaksoisura Kuopion alueella – opiskelevan urheilijan urasiirtymät”.

ISOVERSTAS

Vuonna 2019 Isoverstaan ja Snellman-instituutin yhteistyökokeilu jatkuu. Kokeilun tavoitteena on etsiä Isoverstaalle uusia toimintatapoja, joilla toiminnan taloudelliset edellytykset pystytään turvaamaan. Kokeilun päätyttyä 30.6.2019 arvioidaan Isoverstaan toiminnan tulevaisuus ja mahdollinen siirtyminen Snellman-instituutin ylläpitämäksi. Isoverstas toimii strategiansa mukaisesti oppilaitosten yhteisönä, joka tukee jäsenistöään ja kumppaneita jakamalla opetustarjontaa ja osaamistaan. Tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää digiopimisen työvälineitä, sisältöjä ja osaamista. Perustoiminta rahoitetaan opiskelijamääriin perustuvilla jäsenmaksuilla ja palvelujen myynneillä. Kehittämistyössä ja henkilöstökoulutuksissa hyödynnetään myönnettyä

valtionavustusta. Isoverstaan taloustilanne vuonna 2019 arvioidaan edelleen tiukaksi jäsenmaksutulojen vähennyttä ja palveluista aiheutuvien kustannusten säilyessä ennallaan. Rahoituspohjan kohentamiseksi panostetaan Isoverstaan palvelujen myyntiin myös verkoston ulkopuolisille tahoille.

Isoverstaan jäsenoppilaitosten määrä vaihtelee vuosittain. Vuonna 2018 Isoverstaaseen kuului 39 oppilaitosta (36 lukiota, 2 ammatillista oppilaitosta ja 1 vapaan sivistystyön oppilaitos) Etelä-Savosta, Kainuusta, Pirkanmaalta, Pohjois-Karjalasta, Pohjois-Savosta, Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta. Verkoston oppilaitoksissa opiskelee noin 8715 opiskelijaa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma							Eläköitymisarvio
	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	KS
	2018 htv	2019 htv	2018/2019 htv	2018 1 000 €	2019 1 000 €	2018/2019 1 000 €	2019 henkilöä
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut	170,8	173,2	2,4	-9 681	-9 806	-125	11

Htv-kasvuennuste perustuu lukiopaikkamäärän kasvuun.

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

	Tammi-syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Lukiokoulutus	4,2	3,7	-0,5

Henkilöstön kehittäminen

Lukiokoulutuksen henkilöstön hyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Johtamista, johtajuutta ja johtamisjärjestelmää kehitetään sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa tavoitteena yhteisen pedagogiikan luominen ja johtaminen. Kokeilukulttuuria tuetaan kehittämisen välineenä.

Lukioiden työyhteisöjen ennalta ehkäisevänä toimenpiteenä jatketaan sähköisen terveystarkastuksen käyttöä sekä otetaan pilottikäyttöön Vincit LaaS järjestelmä. Kuopio LaaS (Leadership as Service) 2018 vuoden aikana ollut pilottia yhdestä lukiosta laajennetaan kaikkiin lukioihin 2019 kevään aikana ja pyritään virtaviivaistamaan opetushenkilökunnan hyvinvoinnin johtamista lukioissa. Vincit LaaS järjestelmässä olevalla Wellness 360° - indeksi mittarilla seurataan reaaliaikaista työhyvinvointia lukioiden opettajakunnissa.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus Kuopion lukioissa on hyvä ja rekrytoinnissa kiinnitetään edelleen huomiota uusien pätevien ja monitaitoisten opettajien saamiseksi Kuopion kaupungin palvelukseen.

Digitaaliseen ylioppilastutkinnon laadukkaan toteuttamisen sekä ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja välineiden kehittäminen ja hyödyntäminen edellyttävät opettajien täydennyskoulutusta ja resursointia fyysiseen oppimisympäristöön sekä tietoverkkoihin. Henkilöstölle järjestetään systemaattisesti viikoittain koulutusta-pahtumia lukiotoimen yhteisen pedagogisen tvt-henkilön ohjaamana.

1. KASVAVA KUOPIO**1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju**

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopiossa on digitaitavat koululaiset. Digitaalisuus edistyy perusopetuksessa ja lukioissa.	Monimuoto-opetus laajenee lukio-opetuspalveluissa.	Lukio-opetus-päällikkö

2. HYVINVOIVA KUOPIO**2.1. Aktiivisuuteen innostava arki**

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Tiivistetään kumppanuutta järjestöjen kanssa.	Vahvistetaan toiminnallista oppimista. 7-18-vuotiailla tavoitteena 1-2 tuntia reipasta liikuntaa päivässä ja yhtäjaksoista istumista korkeintaan 2 tuntia.	Lukio-opetus-päällikkö, rehtorit

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	Lukiopalveluissa tehostetaan erityisopetuksen vaikuttavuutta ja käynnistetään jälkiohjaus.	Lukio-opetus-päällikkö

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO**3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö**

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Osa yhteisistä kokouksista ja koulutuksista Skypen ja webinaarien avulla.	Opetusjohtaja, lukio-opetus-päällikkö
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen ilta-ikäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Lukioiden tilat ovat helposti ja nykyistä laajemmin asukkaiden ja järjestöjen käytettävissä.	Lukio-opetus-päällikkö, rehtorit

4. UUDISTUVA KUOPIO**4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen**

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamon" kautta.	Johtamista tuetaan täydennyskoulutuksella. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus vertaistukeen ja mentorointiin esim. aineryhmittäin.	Lukio-opetus-päällikkö, rehtorit
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden toteutumista arvioidaan. Työnohjaus mahdollistetaan tarvittaessa kaikille työntekijöille.	Lukio-opetus-päällikkö

	Jatketaan ja laajennetaan VincitLaas-järjestelmän käyttöä Kehitetään ja kokeillaan erilaisia hyvinvointipalveluja.	
--	---	--

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Kaikissa yksiköissä toteutetaan LEAN-ajattelua toiminnan suunnittelussa ja kehittämis-työssä.	Lukio-opetus-päällikkö, rehtorit

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Seurataan kuukausittain talousarvion toteutumista ja kehitetään valmiutta nopeaan reagointiin tarvittaessa.	Lukio-opetus-päällikkö

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään sekä kaupunkitasoisesti että maakunnan tasolla (ns. lape-ohjelma ja sote-uudistus). Oppilas- ja opiskelijahuollon rooli on tässä kehittämistyössä ja lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuudessa merkittävä lasten ja nuorten arkiympäristöön sijoittuva palvelu ja olennainen osa monitoimijaista työskentelyä ja varhaista tukea.

Lapsimäärän kasvu esi- ja perusopetuksen puolella jatkuu, arviolta n. 130 lapsella ja tätä kautta myös palveluiden resursointia täytyy säännöllisesti arvioida.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuopion kaupungin hyvinvointiryhmän tavoitteena/toiminta ajatuksena on aktiivinen, pärjäävä ja onnelliseksi itsensä kokeva kuntalainen ja ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen vaikuttavin toimintamallein toimintakyvyn turvaamiseksi, alueellisesti, moniammatillisin yhteistyön menetelmin (palvelualueiden ja hallintokuntien poikki + kolmas sektori ym.). Hyvinvointiryhmä on linjannut kuopiolaisten hyvinvoinnin kokonaistavoitteeksi mm. parantaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Vuoden 2019 painopistealueita oppilashuollon palveluiden osalta ovat:

- Kiusaamisen vähentäminen
- Yhteisöllisen oppilas- ja opiskelijahuollon kehittäminen (kouluun kiinnittymisen vahvistaminen)

Palvelujärjestelmää ja työprosesseja käydään tarkemmin läpi ja arvioidaan mm. sitä, että eri palveluissa ei tehtäisi päällekkäistä työtä ja että palveluista muodostuu asiakkaalle mielekäs ja toimiva kokonaisuus ja varhainen tuki toimii ehkäisten mm. erikoissairaanhoidon ohjautumista. Tämä edellyttää edelleen tiivistä yhteistyötä kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon yksiköiden kanssa. Lisäksi järjestöjen ja yksityisen sektorin rooli tulee arviotavaksi entistäkin tarkemmin.

Kehityshankkeiden ja pilottien kautta vahvistamalla varhaista tukea ja monitoimijaisen yhteistyön sujuvuutta. Erilaisia ketteriä kokeiluja toteutetaan yhteistyössä mm. opetushenkilöstön ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Myös erikoissairaanhoidon (psykiatria) kanssa on suunnitteilla yhteistyöhankkeita (menetelmäkoulutukset, työnohjaus).

Sähköisten palveluiden kehittäminen on myös yksi keskeistä toiminnan painopisteistä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	Eläköitymisarvio
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	KS
	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	2019 henkilöä
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	31,0	33,1	2,1	-1 414	-1 586	-172	2

Htv-kasvuennuste perustuu henkilöstömäärän lisäykseen 1.8.2019 lukien.

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

	Tammi-syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut	6,2	5,5	-0,7

Henkilöstön kehittäminen

Psykologien rekrytoinnissa tilanne on kaupunkitasoisesti edelleen haastava. Myös sosiaalityöntekijän kelpoisuusehdot täyttävien kuraattorien rekrytoinnissa on ilmennyt haasteita viime vuoden aikana.

Laki oppilas- ja opiskelijahuollosta edellytti henkilöstön rekrytointia. Valtakunnalliset suositukset henkilöstömitoitukseen ovat kuraattoreiden osalta 800 oppilasta/opiskelijaa per 1 kuraattori ja 1000 oppilasta / opiskelijaa per psykologi. Aikaisempien vuosien henkilöstön lisäyksistä huolimatta, Kuopiossa jäädään suosituksista tältä osin n. 300 oppilaalla/opiskelijalla eri palveluissa. Vuonna 2019 rekrytoidaan 4 uutta psykologia ja vahvistetaan perusopetuksen kuraattoriresurssia 0,4 htv:lla. Lisäyksen taustalla on resurssien riittämättömyys (lakisääteisissä määrärajoissa pysyminen).

Sähköisten palveluiden kehittäminen tuo henkilöstölle osaamistarpeita. Samoin palveluiden integraatio ja psykiatristen palveluiden ruuhkautuminen lisää henkilöstön osaamistarpeita mm. menetelmien sekä vanhempien kasvatustyön tukemisen, palveluohjauksen, verkostotyön sekä yhteisöllisen työn näkökulmista. Muutuva toimintaympäristö edellyttää henkilöstöltä aktiivista osaamisen kehittämistä ja uusien toimintatapojen rohkeaa kokeilemistä.

Henkilöstön osaamista arvioidaan vuosittain kehityskeskusteluiden yhteydessä. Kehityskeskusteluissa käytetään pohjana KuntaHR-järjestelmää.

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	- Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen uusi toimintamalli on otettu käyttöön, ollaan mukana lapsiperhepalveluiden kehittämissyöryhmissä (Lape). - Perusopetuksessa palveluohjaus ja monitoimijaiset tiimit varmistavat oikea-aikaisen ja riittävän tuen. Toteutetaan kolmiportaisen tuen suunnitelmaa.	Palvelupäällikkö

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Osa yhteisistä kokouksista ja koulutuksista Skypen ja webinaarien avulla.	Palvelupäällikkö, esimies

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

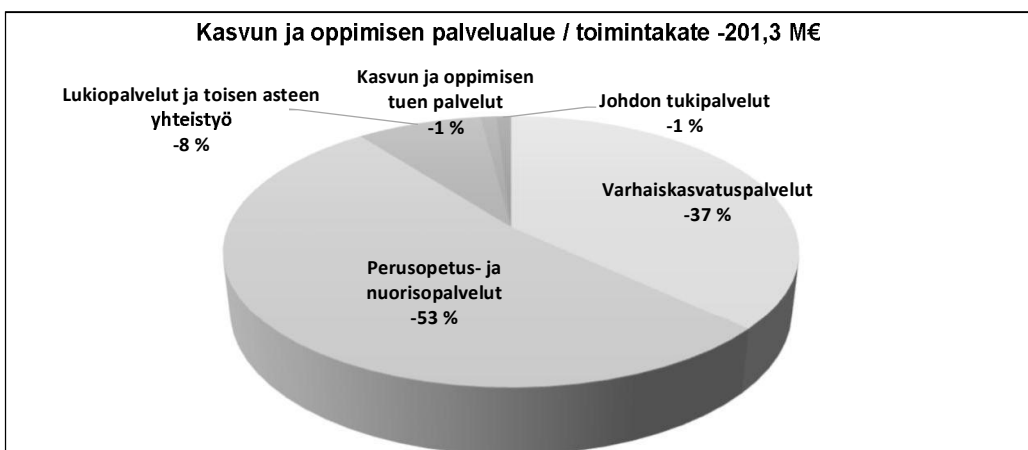
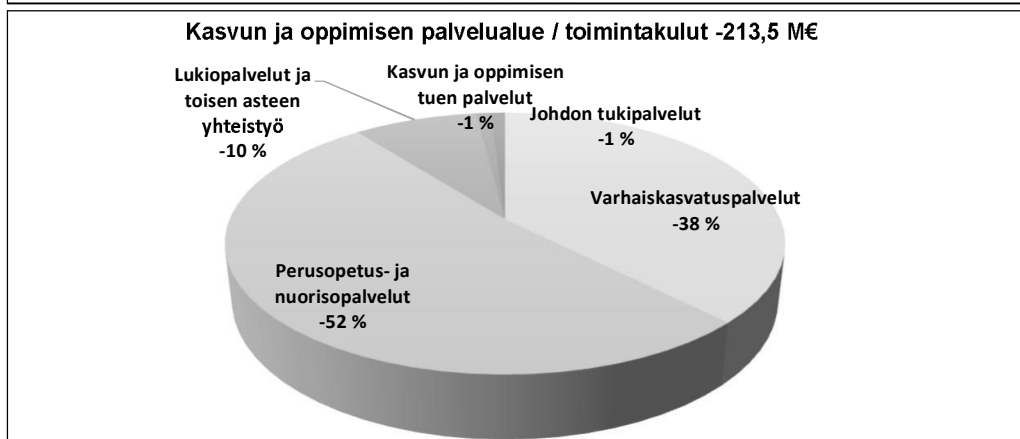
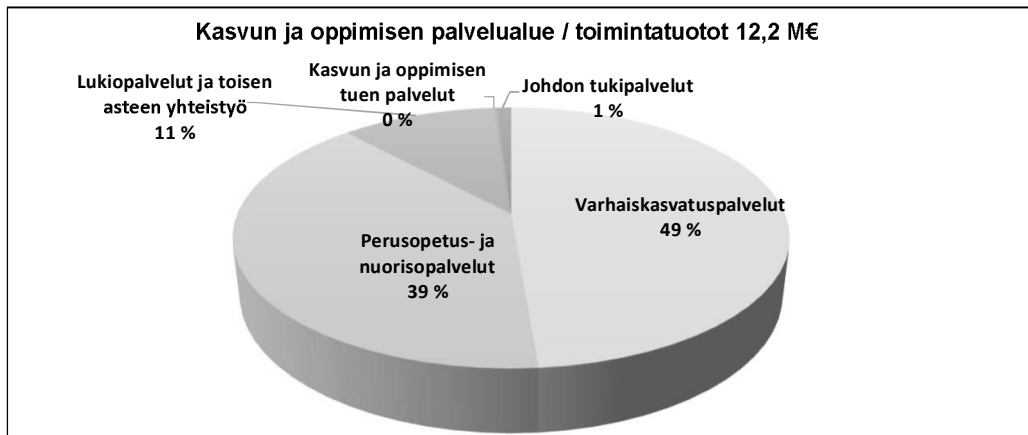
Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Osallistutaan kaupunkitasoisin kehittämissyöryhmiin sekä Lape-työhön.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/hvt.	- Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden toteutumista arvioidaan. - Työnohjaus mahdollistetaan tarvittaessa kaikille työntekijöille. - Kehitetään ja kokeillaan erilaisia hyvinvointipalveluja.	Esimies

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	- Kaikissa yksiköissä toteutetaan LEAN-ajattelua toiminnan suunnittelussa ja kehittämissyöryssä. -Laajennetaan digitaalisia nuorten tieto- ja neuvontapalveluita monimediaisella chat-palvelulla ja digitaalisella läksytuella.	Palvelupäällikkö
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Ollaan mukana LAPE-, LANU- ja LANUPE -työssä suunnittelemassa oppimisen ja kasvun tuen palveluiden sujuvuutta.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö

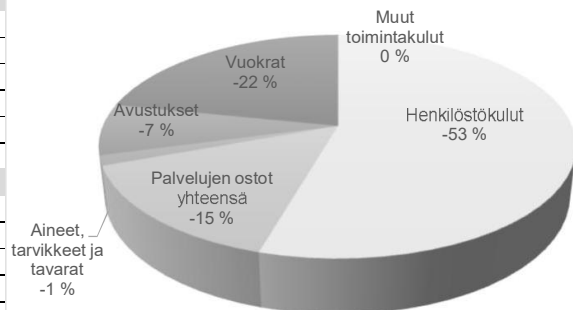
Avainprosessien tulojen, menojen ja toimintakatteen osuus palvelualueella (1000 €)

Kasvun ja oppimisen palvelualueen avainprosessit	KS 2019 Tulot	KS 2019 Menot	KS 2019 Toimintakate	Toimintatuottojen % osuus	Toimintakulujen % osuus
Varhaiskasvatuspalvelut	5 939	-80 270	-74 331	48,7 %	37,6 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	4 803	-110 780	-105 977	39,4 %	51,9 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	1 312	-18 238	-16 926	10,8 %	8,5 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	29	-2 156	-2 127	0,2 %	1,0 %
Johdon tukipalvelut	116	-2 091	-1 975	1,0 %	1,0 %
Yhteensä	12 199	-213 535	-201 336	100 %	100 %

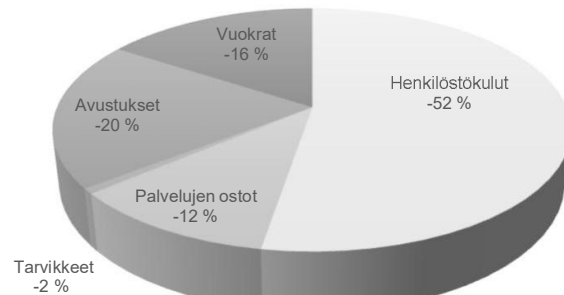

Kasvun ja oppimisen palvelualue			
TULOSLASKELMAT	TP 2017	TA+TAMU 2018	KS 2019
Kasvun ja oppimisen palvelualue yhteensä			
TOIMINTATUOTOT YHT.	13 419 490	12 190 990	12 198 675
Myyntituotot	3 810 745	3 803 538	3 382 823
Maksutuotot	6 822 826	5 795 038	6 031 451
Tuet ja avustukset	2 411 101	2 220 414	2 412 401
Vuokratootot	345 674	345 900	351 900
Muut toimintatuotot	29 144	26 100	20 100
TOIMINTAKULUT YHT.	-198 070 932	-205 218 047	-213 535 151
Henkilöstökulut yhteensä	-110 251 681	-113 098 603	-116 287 246
Palvelujen ostot yhteensä	-30 969 490	-31 978 739	-31 857 462
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 747 763	-2 657 288	-3 050 796
Avustukset	-13 290 716	-14 967 178	-15 843 260
Vuokrat	-40 619 838	-42 282 079	-46 340 079
Muut toimintakulut	-191 444	-234 160	-156 308
TOIMINTAKATE	-184 651 442	-193 027 057	-201 336 476
Varhaiskasvatuspalvelut			
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 766 956	5 744 390	5 939 390
Myyntituotot	183 411	256 500	121 500
Maksutuotot	6 266 073	5 214 528	5 439 528
Tuet ja avustukset	306 749	273 362	378 362
Vuokratootot	4 378	0	0
Muut toimintatuotot	6 346	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-72 583 515	-76 338 898	-80 269 779
Henkilöstökulut yhteensä	-39 687 067	-40 880 134	-42 215 068
Palvelujen ostot yhteensä	-8 778 950	-9 095 485	-8 940 302
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-448 349	-433 011	-561 720
Avustukset	-13 263 409	-14 935 718	-15 810 000
Vuokrat	-10 311 403	-10 876 382	-12 683 323
Muut toimintakulut	-94 337	-118 168	-59 366
TOIMINTAKATE	-65 816 559	-70 594 508	-74 330 389
Perusopetuspalvelut			
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 844 081	4 845 669	4 529 669
Myyntituotot	2 662 054	2 690 108	2 374 108
Maksutuotot	501 653	450 000	500 000
Tuet ja avustukset	1 365 401	1 405 561	1 355 561
Vuokratootot	297 287	300 000	300 000
Muut toimintatuotot	17 687	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-100 420 063	-103 269 484	-107 148 474
Henkilöstökulut	-54 747 676	-56 050 183	-57 518 523
Palvelujen ostot	-19 089 441	-19 632 172	-19 652 588
Tarvikkeet	-1 935 541	-1 846 590	-2 170 783
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-24 602 932	-25 698 596	-27 766 172
Muut toimintakulut	-44 473	-41 943	-40 408
TOIMINTAKATE	-95 575 982	-98 423 815	-102 618 805
Nuorisopalvelut			
TOIMINTATUOTOT YHT.	395 712	272 693	272 693
Myyntituotot	46 287	51 535	48 122
Maksutuotot	28 860	41 510	52 923
Tuet ja avustukset	303 481	143 748	135 748
Vuokratootot	12 472	11 900	17 900
Muut toimintatuotot	4 612	24 000	18 000
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 713 632	-3 675 961	-3 631 693
Henkilöstökulut	-1 538 587	-1 540 174	-1 575 804
Palvelujen ostot	-313 245	-299 077	-293 239
Tarvikkeet	-91 800	-93 118	-94 858
Avustukset	-847	-5 000	-6 800
Vuokrat	-1 746 725	-1 727 996	-1 651 043
Muut toimintakulut	-22 428	-10 596	-9 949
TOIMINTAKATE	-3 317 921	-3 403 268	-3 359 000

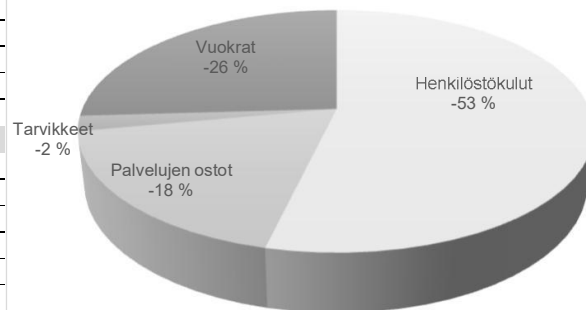
Kasvun ja oppimisen palvelualue / toimintakulut -213,5 M€

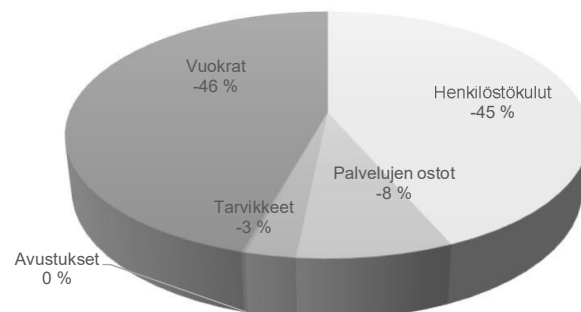
Varhaiskasvatuspalvelut / toimintakulut -80,3 M€

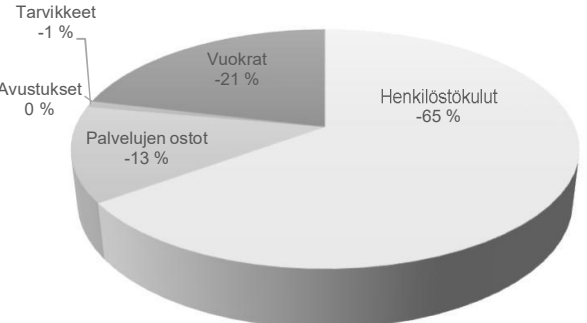
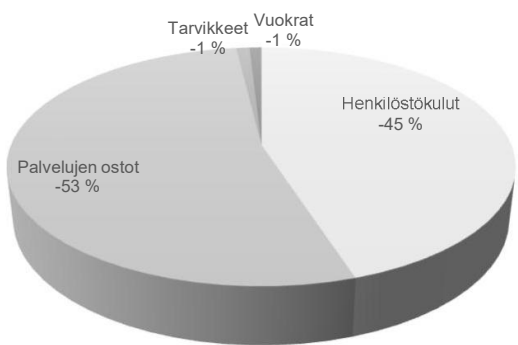
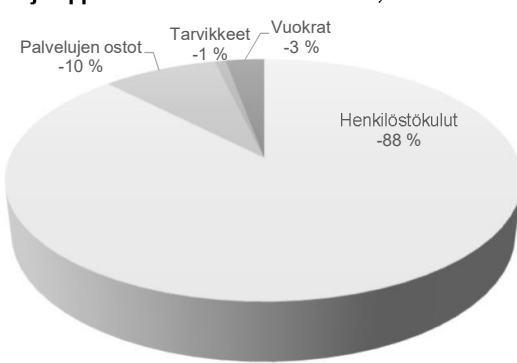
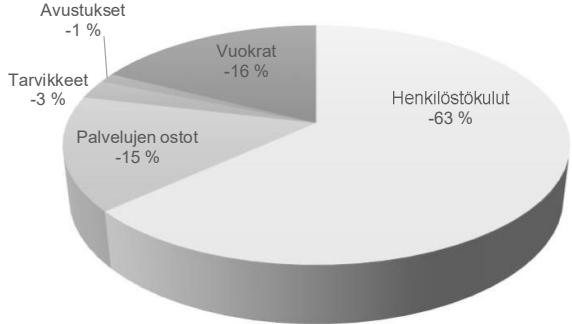

Perusopetuspalvelut / toimintakulut -107,1 M€

Nuorisopalvelut / toimintakulut -3,6 M€

Kasvun ja oppimisen palvelualue				
TULOSLASKELMAT	TP 2017	TA+TAMU 2018	KS 2019	
Lukiopalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	817 995	856 400	1 064 400	Lukiopalvelut / toimintakulut -17,9 M€
Myyntituotot	459 487	368 760	476 760	
Maksutuotot	26 241	89 000	89 000	
Tuet ja avustukset	300 230	362 540	462 540	
Vuokratuotot	31 538	34 000	34 000	
Muut toimintatuotot	499	2 100	2 100	
TOIMINTAKULUT YHT.	-17 256 749	-17 593 822	-17 934 860	
Henkilöstökulut	-11 257 437	-11 470 547	-11 629 045	
Palvelujen ostot	-2 240 267	-2 303 109	-2 305 290	
Tarvikkeet	-151 155	-173 729	-149 210	
Avustukset	0	0	0	
Vuokrat	-3 579 436	-3 590 492	-3 810 275	
Muut toimintakulut	-28 454	-55 945	-41 040	
TOIMINTAKATE	-16 438 754	-16 737 422	-16 870 460	
Toisen asteen yhteistyö				
TOIMINTATUOTOT YHT.	452 095	327 315	248 000	Toisen asteen yht.työ / toimintakulut -0,3 M€
Myyntituotot	327 172	301 494	227 742	
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	124 923	25 821	20 258	
Vuokratuotot	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	
TOIMINTAKULUT YHT.	-451 450	-389 956	-303 000	
Henkilöstökulut	-255 904	-207 299	-135 427	
Palvelujen ostot	-183 162	-166 954	-159 804	
Tarvikkeet	-1 630	-3 050	-3 025	
Avustukset	0	0	0	
Vuokrat	-9 501	-9 132	-2 705	
Muut toimintakulut	-1 254	-3 521	-2 039	
TOIMINTAKATE	645	-62 641	-55 000	
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	20 685	28 550	28 550	Kasvun ja oppimisen tuki / toimintakulut -2,2 M€
Myyntituotot	15 627	24 250	24 250	
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	5 058	4 300	4 300	
Vuokratuotot	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 697 947	-1 929 977	-2 155 977	
Henkilöstökulut	-1 495 810	-1 681 734	-1 891 263	
Palvelujen ostot	-147 220	-188 735	-184 300	
Tarvikkeet	-14 359	-18 400	-17 950	
Avustukset	0	0	0	
Vuokrat	-40 382	-40 386	-61 762	
Muut toimintakulut	-175	-722	-702	
TOIMINTAKATE	-1 677 262	-1 901 427	-2 127 427	
Operatiiviset tukipalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	121 966	115 973	115 973	Tukipalvelut / toimintakulut -2,1 M€
Myyntituotot	116 707	110 891	110 341	
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	5 259	5 082	5 632	
Vuokratuotot	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 947 576	-2 019 949	-2 091 368	
Henkilöstökulut	-1 269 199	-1 268 532	-1 322 116	
Palvelujen ostot	-217 205	-293 207	-321 939	
Tarvikkeet	-104 929	-89 390	-53 250	
Avustukset	-26 460	-26 460	-26 460	
Vuokrat	-329 461	-342 869	-364 799	
Muut toimintakulut	-323	-1 963	-2 804	
TOIMINTAKATE	-1 825 610	-1 903 976	-1 975 395	

Mittaristo 2019**Kasvun ja oppimisen palvelualue**Avainprosessi: **Varhaiskasvatuspalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Kunnallinen päiväkotihoido	Lasten määrä *)	4 099	4 116	4 144	4 184
	Päiväkotien täyttöaste				
	- haja-asutusalueen täyttöaste	92	90	96	96
	- taajama-alueen täyttöaste	96	97	98	98
	Bruttokustannus €/lapsi	-12 719	-13 212	-13 273	-13 938
	Nettokustannus €/lapsi	-11 327	-12 275	-12 104	-12 733
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	41 619	41 838	43 002	48 070
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	10
Yksityinen päiväkotihoido	Lasten määrä	934	1 173	1 109	1 209
	Nettokustannus €/lapsi	-8 588	-8 705	-9 175	-9 197
Kunnallinen perhepäivähoito	Lasten määrä *)	493	470	460	460
	Bruttokustannus €/lapsi	-11 357	-11 717	-11 551	-11 421
	Nettokustannus €/lapsi	-9 867	-10 742	-10 374	-9 882
Yksityinen perhepäivähoito	Lasten määrä	68	70	55	55
	Nettokustannus €/lapsi	-5 707	-5 874	-6 687	-6 763
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 594	5 829	5 768	5 908
- joista alle 3 vuotiaiden määrä		1 342		1 364	
Varhaiskasvatuksen osallistumis-% (0-6 v)		67,48	66,35	70,71	73,92
Avoimet	Lasten määrä	665	750	650	750
varhaiskasvatuspalvelut	Bruttokustannus €/lapsi	-1 177	-1 100	-1 271	-1 089
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 778	1 700	1 655	1 600
	Nettokustannus €/lapsi	-3 111	-2 930	-3 081	-3 138

Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Kunnallisen ja yksityisen päivähoitoon hintoja verrattaessa on otettava huomioon, että kunnallisen hoidon hintaan kuuluu palvelualuekokonaisuuden suunnittelu- ja hallintokustannukset, vuorohoito, iltahoito, loma-aikainen hoito, järjestämisvelvoitteen täyttäminen sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten tukipalvelut, joita yksityisellä palveluntuottajalla ei ole.

Kunnallisen päiväkotihoidon ja yksityisen päiväkotihoidon €/lapsi kustannus sisältää myös esiopetuksen.

Avainprosessi: **Perusopetus- ja nuorisopalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	10 438	10 590	10 584	10 714
	Erityisen tuen oppilaiden osuus oppilasmäärästä % *	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
	Luokamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
	Bruttokustannus €/oppilas, kaikki vuosiluokat	-9 230	-9 314	-9 353	-9 554
	Nettokustannus €/oppilas, vähennetty hankerahoitus	-9 127	-9 154	-9 240	-9 444
	Opetusryhmän keskipöytä 1-6 luokilla *	17,6	17,2	17,2	17,2
	Opetusryhmän keskipöytä 7-9 luokilla *	19,1	18,3	18,3	18,3
	Yleisopetuksen tuntimäärä/oppilas *	1,77	1,72	1,72	1,72
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	137 222	133 420	134 916	137 095
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	213 000	215 000	210 000	215 000
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	200	400	200	300
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	-16	-16	-16	-16
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 281	9 042	9 287	9 290

Perusopetuksen bruttokustannuksissa ei ole huomioitu kotikuntakorvausmenoja eikä aikuisten maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kustannuksia.

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti.

Avainprosessi: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 431	2 446	2 489	2 543
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	236	210	200	200
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	53 %	53 %	61 %	60 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	52 %	52 %	53 %	52 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	25 %	25 %	22 %	25 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat	122	110	108	120
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 390	2 390	2 390	2 390
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	-7 099	-7 133	-7 004	-7 053
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 708	19 346	19 337	19 828
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	8	8

Avainprosessi: Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Koulupsykologi-palvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	10 %	8 %	10 %	10 %
	Oppilaita/koulupsykologi	1 179	1 222	1 227	933
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	13 %	10 %	12 %	12 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 541	1 698	1 185	1 023
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	9 %	8 %	9 %	9 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 428	1 534	1 200	1 023
Koulukuraatto-ripalvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	10 %	9 %	10 %	10 %
	Oppilaita/koulukuraattori	1 231	1 265	1 231	1 166
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	7 %	5 %	6 %	6 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	1 401	2 122	1 185	1 185
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	14 %	11 %	13 %	13 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	1 187	1 158	1 071	1 071
Kasvun ja oppimisen palvelualue		TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Henkilöstömittarit	Henkilötyövuodet, htv (ilman työllisyysvaroin palkattuja)	2 405	2 403	2 420	2 442
	Sairauspoissaolot, pv/htv	15,3	13	15	13,3
	Tapaturmapoissaolot, pv/htv	3,6		3,6	3,6

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstö-suunnitelma	KS 2018 htv	KS 2019 htv	MUUTOS 2018/2019 htv	KS 2018 1 000 €	KS 2019 1 000 €	MUUTOS 2018/2019 1 000 €	Eläköitymisarvio KS 2019 henkilöä
PALVELUALUE							
Varhaiskasvatuspalvelut	1 082,3	1100,7	18,4	-32 976	-34 467	-1 491	16
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1 096,5	1112,5	16,0	-47 899	-49 310	-1 411	26
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut	170,8	173,2	2,4	-9 681	-9 806	-125	11
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	31,0	33,1	2,1	-1 414	-1 586	-172	2
Operatiiviset tukipalvelut	22,6	22,6	0,0	-960	-995	-35	
Palvelualue yhteensä	2 403,2	2 442,1	38,9	-92 930	-96 164	-3 234	55

Htv-kasvuennuste perustuu lapsi- ja oppilasmäärän, lukion aloituspaikkojen sekä oppilashuollon henkilöstömäärän kasvuun.

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

KOP	Tammi- syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Päiväkotihoidon ja esiopetus	19,6	17,3	-2,3
Perhepäivähoito	21,9	19,4	-2,5
Varhaiskasvatuksen tukipalvelut	25,0	22,1	-2,9
Perusopetuspalvelut	11,8	10,4	-1,4
Nuorisopalvelut	21,3	18,8	-2,5
Lukiokoulutus	4,2	3,7	-0,5
Koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut	6,2	5,5	-0,7
Operatiiviset tukipalvelut	18,7	16,5	-2,2
PALVELUALUE	15,0	13,3	-1,7

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,6 % kaikissa yksiköissä.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojasyyistä ilmoiteta.

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

AVUSTUKSET VUODELLE 2019

Tukipalvelut

	TP 2017	KS 2018	KS 2019	Oppilasmäärä 31.10.2018
Taiteen perusopetukseen eri tahoille:				
Kuopion Tanssistudio	8 210	9 746	10 395	187
Kuopion Esittävän Taiteen tuki ry / Taideopisto	15 037	13 886	13 286	239
Musiikkikouluyhdistys Kantele ry	3 213	2 828	2 779	50
Avustukset yhteensä	26 460	26 460	26 460	476

55,58€/oppilas

4.3. Investointiosia

Investoinnit 1.000 €

Koneet ja kalusto

TA 2018 TA 2019 TS 2020 TS 2021 TS 2022

Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-1 490	-1 870	-1 100	-2 800	-1 600
--------------------------------	-------	--------	--------	--------	--------	--------

Tilakeskus

Talonrakennus

Kasvun ja oppimisen palvelulaue (koulut ja nuorisotilat)

Koko hanke

Suunnittelu-/
käsittelyvaihe

Läntisen maaseutualueen uusi koulu (ja päiväkot)	7 800	-200	-2 800	-5 000		KH 24.9.2018
Niiralan koulun peruskorjaus koulu- ja päiväkotikäyttöön	6 200	-200	-200	-2 000	-4 000	HS käynnistyy
Lumit, uusi musiikki- ja ilmaisutaidon lukio	21 000	-200	-1 000	-10 000	-10 000	KH 7.9.2015 ja 19.10.2015
Koillisen-Kuopion kouluratkaisu	200	-200	-200			(Kouluverkostokeselvitys)
Lyseon peruskorjaus	5 500			-100	-3 100	-2 300 (Kouluverkostokeselvitys)
Hatsalan klassillinen koulu (korvaava uudisrakennus)	25 300			-300	-6 500	-12 000 TS käynnissä
Pirtin koulun laajennus	3 300		-200	-1 100	-2 000	TS käynnissä
Särkiniemen koulu (korvaava)	4 450			-250	-2 100	-2 100 (Kouluverkostokeselvitys)
Syvänniemen uusi alakoulu	3 100				-200	-1 600 KV 8.12.2014, 9.3.2015
Kallaveden lukio (korvaava uudisrakennus)	15 000					-300 (Kouluverkostokeselvitys)
Kettulan koulu (korvaava uudisrakennus)	7 000				-300	-3 200 (Kouluverkostokeselvitys)
Jynkän nuorisotalo Monari peruskorjaus (korvaava rakennus)	2100					-100
Yhteensä	100 950	-1 000	-4 400	-18 750	-28 200	-21 600

Kasvun ja oppimisen palvelulaue (päiväkodit)

Koko hanke

Kuikkalammen uusi päiväkot (8 r)	8 400	-1 500	-6 100			KH 9.10.2017
Läntisen maaseutualueen uusi päiväkot (koulun yhteyteen)	1 200		-400	-800	0	0 KH 24.9.2018
Vehmersalmen päiväkot (muutos)	1 500	-50	-700	-800	0	0 HS käynnissä
Kantakaupungin koillisen alueen uusi päiväkot	5 500	-400	-100	-3 500	-1 500	0 TS Kopa ltk 18.9.2018
Puijonlaakson uusi päiväkot	4 000		-300	-3 700	0	0 TS käynnissä
Jynkän palvelukeskus 1 Paimenpojan päiväkot, peruskorjaus	850		0	-100	-750	0
Länsi-Puijon päiväkodin uudisrakennus (tai peruskorjaus)	4 200		0	0	-200	-4 000 (Päiväkotiverkostokeselvitys)
Neulamäen 1 palvelukeskus A päiväkot, peruskorjaus	850		0	0	-150	-700
Yhteensä	26 500	-5 720	-7 600	-8 900	-2 600	-4 700

Tulot

Maaningan urheilu- ja liikuntatalo, OPM:n avustus	Rah.osuus	750				
---	-----------	-----	--	--	--	--

Kasvun ja oppimisen palvelualueen talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus:

Käyttötalousosassa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Käyttötalous:	Sitovuus
Kasvun ja oppimisen palvelualue	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	Toimintakulut

Kasvun ja oppimisen lautakuntaan nähden sitovuus:

Käyttötalous:	Sitovuus
Varhaiskasvatuspalvelut	Toimintakate
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	Toimintakate
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	Toimintakate
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	Toimintakate
Johdon tukipalvelut	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta avain- ja palveluprosesseille)	Toimintakulut